

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318205232
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2318205232.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Terézie Mecelovej v právnej veci žalobcu: U. D., narodený XX. S. XXXX, trvalý pobyt: H. I. č. XX, zastúpeného: Združenie na ochranu práv občana - AVES, Jána Poničana 6115/9, Bratislava, IČO: 50 252 151, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia 5.843,91 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 10. decembra 2018, č. k. 18C/29/2018-128, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o povinnosti žalovanej zaplatiť sumu 5.843,91 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 3. augusta 2018 do zaplatenia a v časti náhrady trov konania ruší a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 5.843,91 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 3. augusta 2018 do zaplatenia a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 1 ods. 2, 8 ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase uzavretia zmlúv), § 2 písm. a/, b/ d/, g/, h/, i/, § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. f/, j/, § 40 ods. 1 až 3, § 44 ods. 2, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, § 54 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 551 ods. 1, § 563 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z. v znení od 1. februára 2013. Vecne zdôvodnil, že medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom boli dňa 19. januára 2015 a 27. marca 2015 uzatvorené štyri zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu. Na zabezpečenie pohľadávok z týchto zmlúv boli uzatvorené stranami konania aj dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu, ktoré zamestnávateľ žalobcu aj vykonal. Z dôvodu, že sa jednalo o úvery upravené ZoSÚ, súd prvej inštancie pristúpil k obligatórnemu prieskumu predmetných zmlúv z hľadiska dodržania podstatných obsahových náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o absencii údajov o termíne konečnej splatnosti úveru, keďže oznámenie veriteľa o schválení úveru nemožno považovať za odstránenie nedostatku obsahu zmluvy (ide o jednostranný právny úkon žalovanej, ktorý sa líši od údajov uvedených v zmluve). Len z údajov o počte splátok nevie priemerný spotrebiteľ určiť presný dátum konečnej splatnosti úveru. Súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-42/15, v ktorom bolo skonštatované, že článok 10 ods. 2 písm. h/ smernice sa má vykladať v zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva uvádzala konkrétny dátum termínu konečnej splatnosti úveru, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi identifikovať dátum takejto splátky. Z predložených zmlúv termín konečnej splatnosti jednotlivých úverov nie je možné určiť, pretože z nich žiadnym spôsobom nevyplýval ani dátum poskytnutia úveru. Žalovaná vyplnila bod 6 žiadosti o

údaji o schválenom revolvingovom úvere až s časovým odstupom (od podpisu žiadosti žalobcom), v dôsledku čoho žalobca v čase podpisu zmluvy nemal vedomosť o tom, ako je stanovená splatnosť prvej a poslednej splátky úveru. Údaj o termíne splatnosti prvej splátky a konkrétne termíny následných splátok sú uvedené len v oznámení o schválení revolvingového úveru, nevyplývajú zo zmluvy, resp. zmluvných dojednaní. Údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu boli pritom rozdielne oproti žiadostiam aj pokiaľ ide o výšku RPMN. V posudzovanej veci preto šlo o prijatie návrhov zo strany žalovanej, ktoré obsahovali zmeny a v zmysle § 44 ods. 2 O. z. predstavovali odmietnutie návrhov a nové návrhy adresované žalovanou žalobcovi. Pre platné dojednanie obsahu zmlúv o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnutné, aby žalobca návrhy účinne v písomnej forme prijal, k čomu nedošlo. Podpísal len žiadosti o poskytnutie úveru. Uzavretie zmlúv konkludentným spôsobom bolo vylúčené (§ 9 ods. 1 ZoSÚ v spojení s § 40 ods. 1 O. z., porov. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/212/2017). Vzhľadom na chýbajúce údaje v zmluvách (§ 9 ods. 2 písm. f/, j/ ZoSÚ) úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože neuvedenie takýchto údajov v zmluvách môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Súd prvej inštancie sa preto nezaoberal ostatnými žalobcom namietanými neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, a tiež ďalšími námietkami strán, keďže by to bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania s poukazom na predmet sporu. Žalovanej bola potom uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie v celkovej výške 5.843,91 eur, ako rozdiel medzi sumami poskytnutých a splatených úverov (bezúročných a bezpoplatkových; 1.620,89 eur + 808,98 eur + 1.703,40 eur + 1.710,64 eur). Žalobcovi boli priznané aj úroky z omeškania. Žalovaná bola vyzvaná na vydanie bezdôvodného obohatenia až doručením žaloby, predstavujúcej kvalifikovanú upomienku (žiadosť veriteľa o plnenie). Nasledujúcim dňom sa dostala do omeškania a žalobcovi bol priznaný zákonný úrok z omeškania. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov), v zmysle ktorého ustanovenia bola žalobcovi priznaná náhrada trov konania voči žalovanej v konaní neúspešnej, a to v plnom rozsahu (keďže žalobca mal v konaní len nepatrný neúspech týkajúci sa splatnosti pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia).

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, v časti o uložení povinnosti zaplatiť žalobcovi peňažné plnenie 5.843,91 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 3. augusta 2018 do zaplatenia, navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby, alternatívne jeho zrušením a vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila poukazom na újinné právo, predovšetkým rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-42/15, v zmysle ktorého výkladu nemožno bezúročnosť úveru spájať s obsahovou náležitosťou zmluvy, ktorú újinné právo neurčuje ako povinnú náležitosť zmluvy. Údaj o konečnej splatnosti všetky uzavreté zmluvy obsahujú a hoci na túto skutočnosť žalovaná vo svojom vyjadrení poukázala, konajúci súd v napadnutom rozsudku uviedol len všeobecné, šablónovité vyjadrenie bez toho, aby sa argumentom žalovanej vôbec zaoberal. Súdna prax ohľadom uvádzania konečnej splatnosti nie je pritom jednotná a je preto neprípustné, aby takýto nejednoznačný a sporný výklad zákona bol na ťarchu strany sporu. Novela zákona ZoSÚ účinná od 1. mája 2018 bola prijatá z dôvodu odstránenia nepresností implementácie smernice. Údaj o konečnej splatnosti, ktorý bol vypustený, predstavuje náležitosť, s ktorou nie je možné spájať žiadny následok. Ustanovenie článku 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES by sa nemalo vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 uvedenej smernice. Súdny dvor Európskej únie v označenom rozhodnutí konštatoval, že článok 23 smernice sa má vykladať v zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice, bude považovaná za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ale ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Rozsah záväzku vymedzuje počet a výška splátky, celková čiastka na splatenie a RPMN. Termín konečnej splatnosti žiaden rozsah nedefinuje, preto s touto náležitosťou, ktorá nespochybňuje možnosť posúdiť rozsah záväzku, nie je možné spájať sankciu bezúročnosti úveru. Pri aplikácii znenia zákona do účinnosti uvedenej novely, je preto potrebné zachovať požiadavku eurokonformného výkladu. S termínom konečnej splatnosti nie je možné spájať následok v podobe bezúročnosti, pretože členský štát takúto skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnom práve ako dôvod bezúročnosti a tento údaj nie je spôsobilý ani ovplyvniť posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“, sp. zn. 3Cdo/146/2017 v súvislosti s výkladom ustanovení ZoSÚ konštatoval, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej plnú účinnosť. Žalovaná označila aj rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo vec

Pfeiffer C-397/01 až C-403/01, podľa záverov ktorého je potrebné, aby vnútroštátny súd vzal do úvahy vnútroštátne právo ako celok a posúdil, do akej miery ho možno použiť spôsobom, ktorý nevedie k výsledku, ktorý odporuje smernici. Hranicu povinnosti eurokonformného výkladu ako hranicu contra legem vymedzil Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutiach Pupino C-105/03, Constantinou Adeneler C-212/04. Contra legem nie je totožné s contra verba legis, predstavujúci výkladový prístup, kedy v rámci možných výkladových metód sa hľadá a prijíma taký výklad, ktorý umožňuje uplatnenie nepriameho účinku pri zachovaní účelu zákona, a slová zákona ustupujú do úzadia. Na rozdiel od uvedeného výkladu contra legem predstavuje popretie účelu zákona. Náležitosť konečná splatnosť únijské právo nepozná a od 1. mája 2018 ani vnútroštátne právo. Súd prvej inštancie sa po právnej stránke nesprávne vypořiadal s relevantnými skutočnosťami, pričom žalovaná namietla aj jeho skutkové závery, že uzavretie zmluvy neobsahuje uvedenie konečnej splatnosti úveru. Požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v každom posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, spôsobom vyplývajúcim z článku 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/111/2014, v zmysle článku 7 zmluvných dojednaní, oznámenie predstavuje neoddeliteľnú súčasť zmluvy, vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti, je logické, že exaktný údaj o konečnej splatnosti úveru je zhodný s dátumom splatnosti poslednej splátky. Súd prvej inštancie dospel tiež k nesprávnym záverom ohľadom RPMN, ktorá hodnota v zmysle spôsobu úpravy jej výpočtu sa dohodnúť nedá. Hoci na túto skutočnosť žalovaná vo svojom vyjadrení poukázala, súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol opäť len všeobecné, šablónovité vyjadrenie, bez toho, aby sa argumentom žalovanej vôbec zaoberal. Súd prvej inštancie predovšetkým nezdôvodnil, na základe akých skutočností a z akých dôvodov mal za to, že údaj o RPMN by si účastníci zmluvy mohli vôbec legálne dohodnúť. Z povahy niektorých náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 ZoSÚ vyplýva, že nemôžu byť predmetom konsenzu a zákon ho ani nepredpokladá (uvedené je zrejme pri údajoch ako adresa, označenie kontrolného orgánu určeného zákonom, priemerná hodnota RPMN, údaj určovaný Ministerstvom financií SR). Hodnota RPMN sa medzi stranami úverovej zmluvy nedojednávava a preto sa nemôžu účastníci zmluvy na tejto náležitosti ani dohodnúť. Údaj o RPMN má byť určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, pričom pri jeho určení sa vychádza z údajov jestvujúcich v danom čase. Medzi tieto údaje patrí aj dátum prvého čerpania úveru, ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase žiadosti o poskytnutie úveru. Zákonná úprava RPMN teda nielen svojím textom, ale aj spôsobom jeho určenia vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale určený presne stanoveným spôsobom. Ak by žalovaný neurčil údaj RPMN schváleného úveru či revolvingu postupom podľa ZoSÚ, ale uviedol by hodnotu zhodnú s predpokladanou RPMN, porušil by ZoSÚ. Nie je zrejme, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca navrhol údaj o RPMN (žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru uvádza len údaj o predpokladanej RPMN). Žalovaná poukázala na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/839/2016, podľa záverov ktorého hodnota RPMN úveru nie je náležitosťou zmluvy, na ktorej by sa mali účastníci zmluvy konsenzuálne dohodnúť. Takáto hodnota zohľadňuje parametre poskytovaného úveru a je daná výpočtom matematického vzorca stanoveného v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ak sa teda účastníci zmluvy o spotrebiteľskom úvere dojednali na výške úveru, termíne jeho splatnosti, výške, počte a splatnosti splátok úveru, úrokov z úveru a ostatných nákladov úveru, vykoná sa výpočet RPMN podľa zákonom stanoveného matematického vzorca a zistená hodnota sa uvedie veriteľom do akceptácie návrhu dlžníka na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to bez ohľadu na to, či samotný dlžník nejakú hodnotu RPMN úveru vo svojom návrhu uviedol alebo nie. RPMN nepredstavuje predmet záväzku, ide o informáciu určenú spôsobom predpísaným zákonom. Súd prvej inštancie sa náležitosťou konečná splatnosť či RPMN zaoberal len povrchne, jednostranne, na argumenty žalovanej vôbec neprihliadal a neuviedol skutočností, ktoré by tieto argumenty žalovanej popreli. Hoci povinnosťou súdu nie je dať odpoveď na všetky tvrdenia sporových strán, súdna prax vyžaduje, aby sa súd vysporiadal so špecifickými a k veci sa vzťahujúcimi tvrdeniami. Argumentácia poukazujúca na relevantné rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, ktoré upravuje a dotýka sa povinnosti súdu vykladať právny poriadok v súlade s únijským právom, ako aj argument o zmene právnej úpravy vo vzťahu k dotknutej náležitosti, sú dostatočne závažnými a zásadnými pre to, aby súd prvej inštancie ozrejmil, prečo by mal byť úver bezúročný.

3. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

5. V prejednávanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetných úverov, poskytnutých žalovanou žalobcovi, v dôsledku absencie obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a písm. j/ ZoSÚ, avšak bez toho, aby sa zaoberal posudzovaním tvrdených argumentov a námietok vznesených žalovanou, vo vzťahu k absencii týchto dvoch obsahových náležitostí predmetných zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Odvolacia námietka žalovanej o porušení povinnosti súdu prvej inštancie, vysporiadať sa so špecifickými a k veci sa vzťahujúcimi tvrdeniami žalovanej v odôvodnení súdneho rozhodnutia, bola preto dôvodná.

6. Zákon (§ 220 CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozsudku obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania, ako i vyššieho súdu, ktorý ho bude preskúmavať, ale aj zo strany verejnosti.

7. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04)

8. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

9. Súd, ktorý sa vysporiada s argumentáciou strany konania, nemôže ju odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí uviesť, v čom táto nesprávnosť konkrétne spočíva. Rozhodujúcou skutočnosťou tvoriacou základ pre rozhodnutie súdu sú aj právne normy, ktoré sú na konkrétny prípad aplikovateľné (s ktorými sa súd musí vyrovnáť). Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí Vetrenko v. Moldavsko (rozhodnutie z 18. mája 2010) uviedol, že opomenutie zaoberať sa podstatnými argumentmi alebo zjavne svojvoľne (arbitrárne) zaoberanie sa takýmito argumentmi, je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu

10. V posudzovanej veci sa súd prvej inštancie nevyporiadal s relevantnými argumentmi žalovanej v písomnom vyjadrení zo dňa 13. augusta 2018 (č. I. 71 a nasl.), týkajúcimi sa práve aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ a j/ ZoSÚ, teda obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to termínu konečnej splatnosti úveru a ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN).

11. Povinnosť súdu vyrovnáť sa s argumentmi a návrhmi účastníkov súdneho konania sa týka právnych otázok (napríklad výkladu zákonného ustanovenia) i skutkových otázok (napríklad hodnotenia dôkazov).

Tým, že súd vo svojom rozhodnutí zareaguje na argumenty strán konania, dá stranám najavo, že boli vypočutí a že sa ich argumentmi zaoberal. Ústavný súd SR, ktorý má právomoc preskúmať ústavnosť rozhodnutí všeobecných súdov, už mnohokrát zrušil rozhodnutia všeobecných súdov práve z dôvodu, že sa súdy dostatočne nevyrovnali s argumentmi účastníkov konania a tým porušili základné právo na spravodlivý proces. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí Vetrenko v. Moldavsko uviedol, že jednou z požiadaviek článku 6 Dohovoru na vnútroštátne súdy je, aby uviedli dôvody pre prijatie alebo odmietnutie argumentov vznesených účastníkmi konania. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku má byť zrejmé, prečo súd nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu strany konania a prečo námietky strany považuje za nesprávne, mylné alebo vyvrátené. Súd, ktorý sa vysporiadava s argumentáciou strany, nemôže ju len pre nesprávnosť odmietnuť, ale musí tiež uviesť, v čom konkrétne jej nesprávnosť spočíva (rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 2 As 24/2005). Ak súd na konkrétne a podrobné argumenty strany konania zareaguje iba všeobecným konštatovaním, takáto argumentácia súdu nemôže byť považovaná za konkrétny protiargument a dostatočné vyrovnanie sa s argumentmi strany konania. Pokiaľ súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol z akých dôvodov považoval argumentáciu strany za skutkovo a právne bezvýznamnú, postupoval nedôsledne a nesúladne so základným právom na súdnu ochranu (porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 153/07).

12. S poukazom na vyššie uvedené, rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedalo požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Postrádalo argumentačný základ, ktorého správnosť by odvolací súd preskúmal, vo vzťahu k relevantnej argumentácii žalovanej, popierajúcej absenciu konkrétnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

13. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, na základe vykonaného dokazovania, posúdiť predložené listinné dôkazy, za účelom preskúmania všetkých rozhodujúcich skutočností, určených hypotézou relevantnej hmotnoprávnej normy, predovšetkým ustanovení ZoSÚ, a to naplnenia zákonom stanovených obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere (vo vzťahu ku každej zmluve), podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, ktorých absencia je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru.

15. Pri výklade vnútroštátneho práva bude súd prvej inštancie dodržiavať požiadavku eurokonformného výkladu dotknutých ustanovení právnych noriem, i s prihliadnutím na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, týkajúcu sa obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak aby výklad vnútroštátneho práva bol zlučiteľný s cieľmi smernice (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-331/18 TE proti POHOTOVOSŤ s.r.o. z 5. septembra 2019). Výklad právnej normy únie, podaný Súdny dvorom EÚ pri výkone svojej právomoci, objasňuje a spresňuje význam a dosah právnej normy tak, ako sa musí alebo by sa mala chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudla účinnosť. Takto vykladaná právna norma môže a musí byť uplatňovaná súdom aj na právne vzťahy, ktoré vznikli a boli založené po nadobudnutí účinnosti tejto právnej normy a pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadosti o výklad (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-331/18). Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí C-42/15 taktiež konštatoval, že iba porušenie povinnosti veriteľa, ktorá má podstatný význam v zmysle smernice, môže byť sankcionované podľa vnútroštátnej právnej úpravy zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky. Musí sa pritom jednať o neuvedenie takej obsahovej náležitosti zmluvy o úvere, ktorá môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku

16. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

17. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol (porov. bod 9, 11).

18. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré žalobca tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadřila žalovaná a aké prostriedky procesnej obrany použila. Súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

19. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

20. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.